

הקדמה למורה

פרויקט "[פנים. יום. זיכרון.](#)" הוא מיזם שמנציח זיכרונות מחייהם של נופלים באמצעות סרטי אנימציה. רסיסי זיכרון, רגעים קטנים בחייהם של הנופלים, שחברים וקרובים של הנופלים בחרו לשתף, קמים לתחייה על המסך ומעניקים ליקיריהם נצח. בבסיס הפרויקט עומדת האמונה שהזיכרונות נושאים משמעות יותר מיום אחד בשנה.

בכל שנה אנו פונים ליוצרים צעירים בתחום האנימציה בבקשה להנציח רגעי מפגש וחסד בחיי הנופלים. היום הפרויקט מונה יותר מ-40 סרטים, ובכוונתנו לבסס מאגר זיכרונות וירטואלי ישראלי רחב ממדים. את כל הסרטים ומערכי השיעור, המתאימים למגוון שכבות גיל, אפשר למצוא באתר בית אבי חי, [בעמוד הפרויקט.](#)

לקראת יום הזיכרון לחללי מערכות ישראל ולנפגעי פעולות האיבה, יצרנו מערכי שיעור חדשים העוסקים בזיכרון ומותאמים לכיתות ה'-ו"ב, ואף למכינות קדם צבאיות; כל שכבת גיל על פי יכולותיה.

אנו מאמינים כי מערכי שיעור אלה, הכוללים צפייה בסרטים שונים ודיון מעמיק על משמעותו של הזיכרון בחיינו בהקשר של הסרטים שראינו, מאפשרים לנו להשפיע על עיצוב תודעת הזיכרון של תלמידינו.

אומנם מערכי השיעור הינם מותאמי גיל, ואולם אין אנו יודעים מהם הסיפורים המשפחתיים של התלמידים. אנו ממליצים לצפות מראש בסרטי מערך השיעור שבחרתם ולנקוט משנה זהירות שעה שאתם דנים בנושאים המורכבים שיום הזיכרון מזמן לדיון.

מערכי השיעור המציעים מגוון תכנים והצעות לדיון, הם ארוכים יותר מזמן שיעור ממוצע. עליכם לבחור את התכנים המתאימים ביותר לכיתתכם, וכך להתאים את מהלך השיעור לזמן העומד לרשותכם.

המבנה של כל מערכי השיעור המקוונים כולל טקסטים ותמונות לשיתוף מסך עם התלמידים, ואלה ישמשו לכם מצגת.

אנו מאחלים לכם הצלחה וימים טובים,

צוות הפרויקט

פנים. יום. זיכרון.

לומדים וזוכרים

פנים. יום. זיכרון.

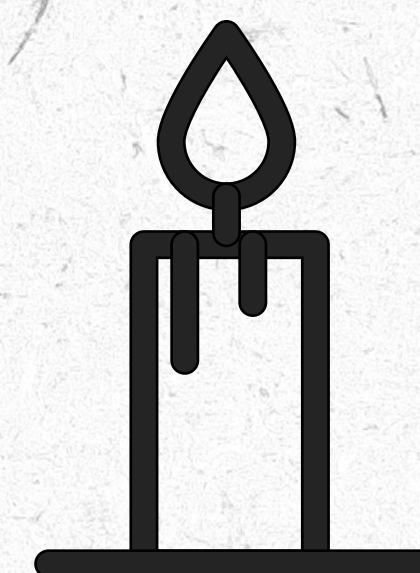
בכל איש דולק נר

במערך זה נעסוק באור הייחודי שדולק בכל אחד ואחת מאיתנו ובדרך שבה הוא מאיר אותנו ואת סביבתנו, בחיים וגם בזיכרון.

<<< מערך שיעור מקוון לכיתות ה'-ו' >>>

במערך זה נעסוק באור הייחודי שדולק בכל אחד ואחת מאיתנו ובדרך שבה הוא מאיר אותנו ואת סביבתנו, בחיים וגם בזיכרון. נצפה בשני סרטים על שניים שגם במותם אורם לא כבה.

בכל איש דולק נר מהלך השיעור

חלק שני (30 דקות)

- צפייה בשני סרטים
- דיון משותף
- סיכום השיעור

חלק ראשון (10 דקות)

- לימוד טקסט
- דיון משותף

סה"כ: 40 דק'

פנים. יום. זיכרון.

בכל איש דולק נר

במערך זה נעסוק באור
הייחודי שדולק בכל אחד
ואחת מאיתנו ובדרך
שבה הוא מאיר אותנו
ואת סביבתנו, בחיים וגם
בזיכרון.

צָרִיף שֶׁכָּל אִישׁ יֵדַע וַיָּבִין
שֶׁבְּתוֹךְ תּוֹכּוֹ דּוֹלֵק נֵר
וְאִין נֵרוֹ כְּנֵר חֲבֵירוֹ
וְאִין אִישׁ שֶׁאִין לוֹ נֵר

וְצָרִיף שֶׁכָּל אִישׁ יֵדַע וַיָּבִין
שֶׁעָלָיו לַעֲמֹל וּלְגָלוֹת
אֹר הַנֵּר בְּרַבִּים
וּלְהַדְלִיקוֹ לְאַבּוּקָה גְּדוֹלָה
וּלְהָאִיר לְעוֹלָם כָּלֹ.

אור הנר/ הרב אברהם יצחק הכהן קוק

לימוד טקסט

נפתח בקריאה של הפיוט "אור הנר", המיוחס לרב קוק. נעלה על
המסך את הטקסט (מופיע כנספח) ונקרא יחד. אפשר להציע
שאחד התלמידים יקריא.

* נזמין את התלמידים
להשיב בקצרה בצ'אט
או על הלוח הלבן, ואז
נבחר כמה תשובות ונבקש
מהילדים שכתבו אותם
להרחיב בעל פה.

שאלות לדיון

- למה הכוונה במילים "בתוך תוכו דולק נר"?
- מה מסמל הנר לדעתכם?
- למה הכוונה במילים "לגלות אור הנר
ברבים"?

פנים. יום. זיכרון.

בכל איש דולק נר

במעורב זה נעסוק באור
הייחודי שדולק בכל אחד
ואחת מאיתנו ובדרך
שבה הוא מאיר אותנו
ואת סביבתנו, בחיים וגם
בזיכרון.

פנים. יום. זיכרון.

בכל איש דולק נר

במערכ זה נעסוק באור
הייחודי שדולק בכל אחד
ואחת מאיתנו ובדרך
שבה הוא מאיר אותנו
ואת סביבתנו, בחיים וגם
בזיכרון.

למורה – מתוך אתר הפיוט והתפילה:

"שיר קצר ונפוץ זה מכיל בתוכו שני משפטים בשני בתים: הראשון
מדבר על הצורך של כל אחד ואחת להבין שבתוכו יש נר ייחודי משלו,
והשני – על הצורך להבין את החשיבות שבהפצת האור הזה לאחרים.
שני שלבים כאן, למעשה - הכרת ערך העצמי הייחודי הקיים בכל אחד,
ולאחריו: הפעולה כלפי חוץ: גילוי האור, הגדלתו וההארה לעולם כולו."

פנים. יום. זיכרון.

בכל איש דולק נר

במערך זה נעסוק באור
הייחודי שדולק בכל אחד
ואחת מאיתנו ובדרך
שבה הוא מאיר אותנו
ואת סביבתנו, בחיים וגם
בזיכרון.

חלק ראשון | חלק שני

חלק שני (30 דקות)

צפייה בסרטים

נצפה בשני סרטי אנימציה קצרים. שני הסרטים מציגים
אנשים שגילו את האור שבהם והפיצו מאורם על סביבתם.

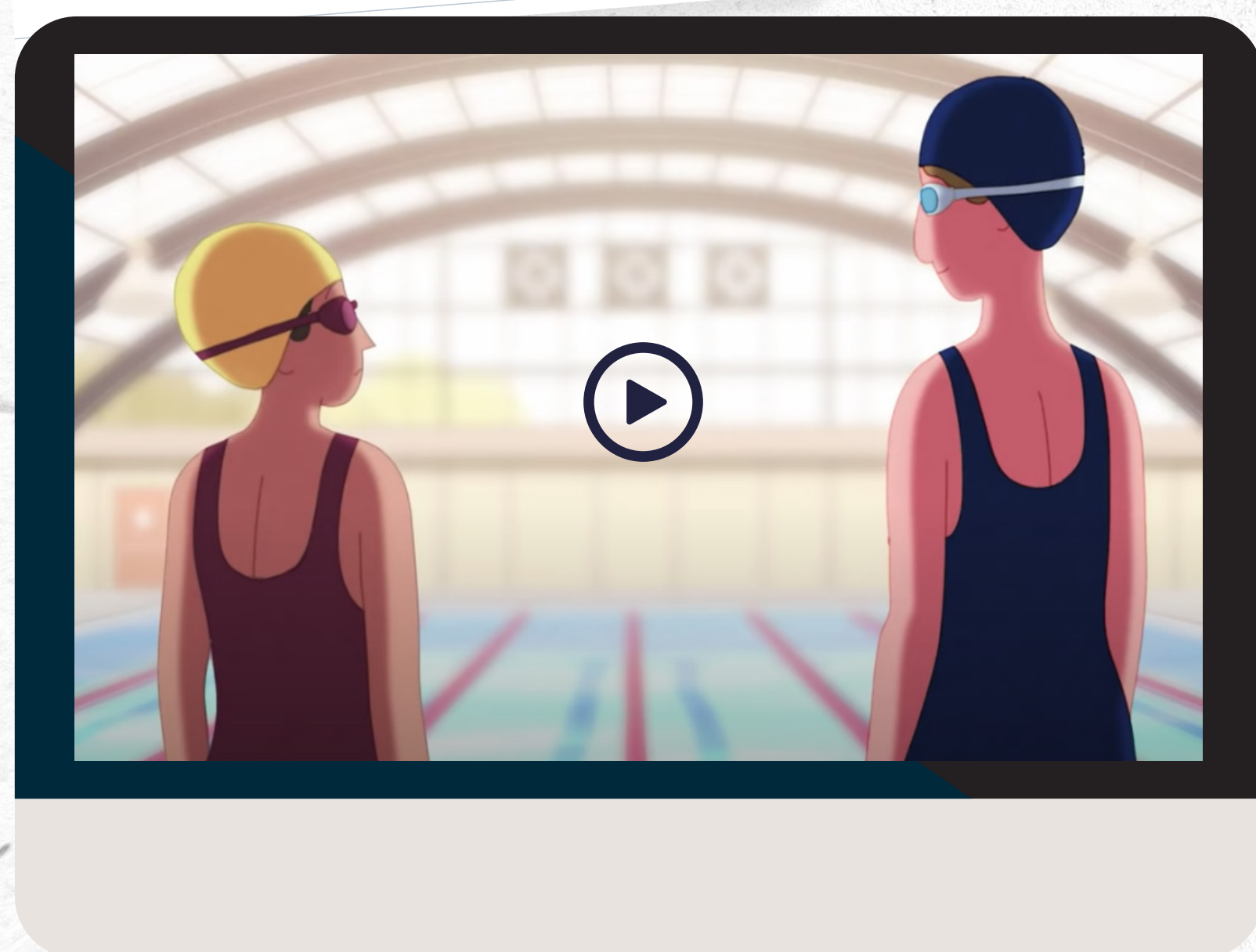
• נצפה בסרט "[מים שקטים](#)" (אורך הסרט
3:39 דקות)

הנחיה לפני הצפייה: נצפה בסרט
אנימציה לזכרה של קרן טנדלר. הסרט
משתמש באמצעי מבע קולנועיים - זוויות
"צילום", צבעים, רקע, מעברים, צלילים ועוד
- כדי להביע תחושות ולספר את הסיפור.
שימו לב אליהם. שימו לב גם לקטעים
שמתאפשרים בזכות השימוש באנימציה.

* כדאי להוריד את הסרטים
מיוטיוב למחשב מראש, וכך
להימנע מעיכוב בהקרנתם.

* כדי לצפות יחד בסרטים,
יש לשתף את המסך עם
התלמידים ולהשתיק את
שאר הקולות.

פנים. יום. זיכרון.

בכל איש דולק נר

במערכ זה נעסוק באור
הייחודי שדולק בכל אחד
ואחת מאיתנו ובדרך
שבה הוא מאיר אותנו
ואת סביבתנו, בחיים וגם
בזיכרון.

רקע למורה – מתוך דברי היוצר:

"סיפור החברות שנרקמה בין קרן ונעמה, ונקטעה במותה הטרגי של קרן
במלחמה, מקפל בתוכו גם את סיפור החברות של קרן עם המסוק שאהבה כל
כך. כדי לתאר את שתי החברויות האלה, בחרתי בשני האלמנטים המרכזיים
בסיפור – השחייה והתעופה – והחלפתי ביניהם. עם נעמה בבריכה קרן עפה,
ואילו בשמים עם המסוק, היא שוחה. הערבוב הזה, להרגשתי, תורם לתיאור
ההשפעה ההדדית של שני הקשרים. את כישוריה מעולם התעופה ואת "רוח
הקרב" הצבאית מביאה קרן אל הבריכה, דוחפת את נעמה קדימה וממריאה
איתה, ואילו האכפתיות והדאגה לנעמה מתקיימות גם בטיפול של קרן במסוק,
כשהיא חותרת אליו ומתניעה אותו מאחור, כפי שעזרה לנעמה".

* מומלץ לקרוא עוד על ראובן גבריהו [בעמוד הפרויקט](#).
לאחר הצפייה בסרט נפתח את הסאונד לדיון משותף:

הצעות לשאלות לדיון משותף לאחר הצפייה בסרט:

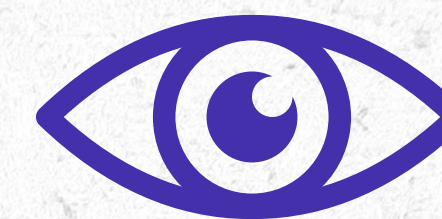
- מה הבנתם מהסרט?
- מה קורה לקרן כשהיא מתחת למים?
- מה היא עושה למסוק? למה הוא חוזר לטוס ולאן?
- מדוע לדעתכם בחרו להציג את קרן דווקא באופן הזה? מה רצו שנדע עליה?
- מהו האור של קרן?
- לאילו אמצעי מבע קולנועיים שמתם לב? כיצד הם תרמו לסיפור?

פנים. יום. זיכרון.

בכל איש דולק נר

במערך זה נעסוק באור
הייחודי שדולק בכל אחד
ואחת מאיתנו ובדרך
שבה הוא מאיר אותנו
ואת סביבתנו, בחיים וגם
בזיכרון.

פנים. יום. זיכרון.

בכל איש דולק נר

במערך זה נעסוק באור
הייחודי שדולק בכל אחד
ואחת מאיתנו ובדרך
שבה הוא מאיר אותנו
ואת סביבתנו, בחיים וגם
בזיכרון.

נצפה בסרט "הרגע הזה" (אורך: 2:40 דקות)

הנחיה לפני הצפייה: נצפה בסרט שנעשה לזכרו של נועם גולדמן.

שימו לב לשימוש באמצעי המבע הקולנועיים
ולדרך שבה הם מספרים לנו את הסיפור.
*נסביר שהקריינות שמלווה את הסרט מבוססת
על טקסטים שנועם כתב.

פנים. יום. זיכרון.

בכל איש דולק נר

במערכת זה נעסוק באור
הייחודי שדולק בכל אחד
ואחת מאיתנו ובדרך
שבה הוא מאיר אותנו
ואת סביבתנו, בחיים וגם
בזיכרון.

רקע למורה – מתוך דברי היוצרים:

"כשצללנו לעומק דמותו, גילינו שנועם הרבה לכתוב על החיים – מחשבות וחוויות.
הטקסט המלווה את הסרט הוא שילוב של טקסטים שכתב. הסרט שלנו נותן הצצה
לעולמו של נועם ומשלב בין כל העולמות שהכרנו אצלו: מצד אחד נשקף מהם נועם
מסודר ודייקן, ומצד אחר משהו ששואף לחופש ולהגשמה עצמית.
בעזרת אנימציה ריאליסטית הדגשנו אלמנטים בתהליך הבישול הממחישים את
תנועת הנפש של נועם.

מומלץ לקרוא עוד על נועם גולדמן ב[עמוד הפרויקט](#)

פנים. יום. זיכרון.

בכל איש דולק נר

במערכ זה נעסוק באור
הייחודי שדולק בכל אחד
ואחת מאיתנו ובדרך
שבה הוא מאיר אותנו
ואת סביבתנו, בחיים וגם
בזיכרון.

לאחר הצפייה בסרט נפתח את הסאונד לדיון משותף:

הצעות לשאלות לדיון משותף לאחר הצפייה בסרט:

- מה הבנתם מהסרט?
- מדוע לדעתכם בחרו להציג את נועם דווקא באופן הזה? מה רצו שנדע עליו?
- מהו האור של נועם?
- לאילו אמצעי מבע קולנועיים שמתם לב? כיצד הם תרמו לסיפור?

סיכום

בסרטים שראינו היום הכרנו את קרן ואת נועם דרך האור שדלק בכל אחד מהם ושהאיר את האנשים סביבם. אנחנו יכולים לקחת מזה השראה גם לחיים שלנו ולנסות לשמוח בדברים שמייחדים אותנו ואת החברים שלנו, שמגדילים את האור בעולם.

פנים. יום. זיכרון.

בכל איש דולק נר

במערך זה נעסוק באור הייחודי שדולק בכל אחד ואחת מאיתנו ובדרך שבה הוא מאיר אותנו ואת סביבתנו, בחיים וגם בזיכרון.

נסיים בטקסט קצר

(מופיע גם כנספח) ותרגיל:

מריאן ויליאמסון / מתוך הספר "בחזרה לאהבה"

"זה האור שבנו - לא האפלה שבתוכנו - שמפחיד אותנו יותר מכל.
[...] ככל שניתן לברק שלנו להאיר אנחנו מעניקים, בלי מודע, רשות
לאחרים לעשות כמונו.
ככל שנשתחרר מהפחדים שלנו, נוכחותנו תשחרר אחרים מפחד."

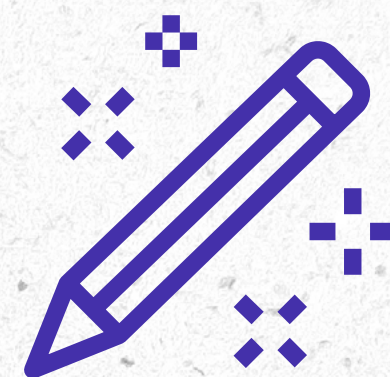
פנים. יום. זיכרון.

בכל איש דולק נר

במערכ זה נעסוק באור
הייחודי שדולק בכל אחד
ואחת מאיתנו ובדרך
שבה הוא מאיר אותנו
ואת סביבתנו, בחיים וגם
בזיכרון.

לחלופין, אפשר לעשות זאת
כפעילות משותפת בזום
ולהזמין את התלמידים לשתף
על גבי הלוח הלבן או בצ'אט
במשהו שלדעתם מיוחד אותם
ושבאמצעותו הם "מגלים את אור
הנר ברבים".

הצעה לתרגיל אישי בבית:

חשבו על מישהו יקר לליבכם וכתבו על מה
שמייחד אותו, על האור שלו.
חשבו על עצמכם וכתבו על מה שמייחד
אתכם ועל הדרך שבה הייתם רוצים
להאיר את העולם.

פנים. יום. זיכרון.

בכל איש דולק נר

במערך זה נעסוק באור
הייחודי שדולק בכל אחד
ואחת מאיתנו ובדרך
שבה הוא מאיר אותנו
ואת סביבתנו, בחיים וגם
בזיכרון.

פנים. יום. זיכרון.

בכל איש דולק נר

במערכ זה נעסוק באור
הייחודי שדולק בכל אחד
ואחת מאיתנו ובדרך
שבה הוא מאיר אותנו
ואת סביבתנו, בחיים וגם
בזיכרון.

< נספח

אור הנר/ הרב אברהם יצחק הכהן קוק

צָרִיךְ שֶׁכָּל אִישׁ יֵדַע וְיָבִין
שֶׁבְּתוֹךְ תּוֹכּוֹ דּוֹלֵק נֵר
וְאִין נֵרוֹ כְּנֵר חֲבֵרוֹ
וְאִין אִישׁ שְׁאִין לוֹ נֵר

וְצָרִיךְ שֶׁכָּל אִישׁ יֵדַע וְיָבִין
שֶׁעָלָיו לַעֲמֹל וּלְגַלּוֹת
אֹר הַנֵּר בְּרַבִּים
וּלְהַדְלִיקוֹ לְאַבּוּקָה גְּדוֹלָה
וּלְהָאִיר לְעוֹלָם כָּלוֹ.

פנים. יום. זיכרון.

בכל איש דולק נר

במערכ זה נעסוק באור
הייחודי שדולק בכל אחד
ואחת מאיתנו ובדרך
שבה הוא מאיר אותנו
ואת סביבתנו, בחיים וגם
בזיכרון.

< נספח

מריאן ויליאמסון / מתוך הספר "בחזרה לאהבה"

"זה האור שבנו - לא האפלה שבתוכנו - שמפחיד אותנו יותר מכל.

[...] ככל שניתן לברק שלנו להאיר אנחנו מעניקים, בלי מודע, רשות לאחרים
לעשות כמונו.

ככל שנשתחרר מהפחדים שלנו, נוכחותנו תשחרר אחרים מפחד".